

ผลการพัฒนาระบบนิเทศทางการพยาบาลรายบุคคล โดยใช้ Proctor Model ในหอผู้ป่วยพิเศษ

วันเพ็ญ วงษาชัย , พย.บ. ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
หน่วยงาน งานการพยาบาลผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยพิเศษ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : การพัฒนานิเทศทางการพยาบาลรายบุคคลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการนิเทศของหัวหน้างาน เพื่อเสริมพลังของพยาบาลวิชาชีพ งานผู้ป่วยในพิเศษ โรงพยาบาลเบญจลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้กรอบแนวคิดหลักในการนิเทศ ของพรอคเตอร์ (Proctor Model of Clinical Supervision, 1987) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1.1 การนิเทศตามแบบแผน (Formative clinical supervision) เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรมการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล การประเมินและป้องกันความเสี่ยงทางคลินิกโรค การให้คำปรึกษาและแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวางแผนการนิเทศ ก่อนทำการนิเทศ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติพยาบาลตรงกัน 1.2 การนิเทศตามมาตรฐาน (Normative clinical supervision) คือการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐาน มีกิจกรรมการนิเทศโดยการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล การติดตามการปฏิบัติการพยาบาล พร้อมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับ มีการบันทึกผลการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร ช่วยทำให้มั่นใจว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้มีการควบคุม กำกับ ติดตาม คุณภาพของการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพพยาบาล 1.3 การนิเทศตามหลักสมานฉันท์ (Restorative clinical supervision) คือ การลดภาวะเครียดของพยาบาล โดยให้ความสนใจกับความต้องการทางอารมณ์ของพยาบาลกับการปฏิบัติการพยาบาลที่ทำกับผู้ป่วย มีผลอย่างไรกับพยาบาล และจัดการอย่างไรอย่างสร้างสรรค์ เช่น การจัดสวัสดิการ ต่าง ๆ การดูแลด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรักและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ โดยการแบบฟอร์มการบันทึกการนิเทศทางการพยาบาลรายบุคคล (Google form) ให้ทันสมัย สามารถบันทึกได้ไม่หาย สะดวกต่อการบันทึก สามารถบันทึกในคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ บันทึกในโทรศัพท์มือถือ บันทึกย้อนหลังได้ อ่านออกง่าย และสามารถดึงข้อมูล จาก Google Sheet นำมาวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการนิเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ลดระยะเวลาการดำเนินการสรุป และมีรูปแบบการนำเสนอผลงานการประเมินผลการนิเทศที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ผลลัพธ์ : ผลลัพธ์ของการพัฒนาระบบการนิเทศในครั้งนี้ คือ

1. อุบัติการณ์ผู้ป่วยที่มีภาวะทรุดลงก่อนเข้าสู่ภาวะวิกฤติไม่ได้รับการดูแลตามมาตรฐานและเกิดภาวะวิกฤติในหอผู้ป่วยพิเศษลดลง

2. ผู้ปฏิบัติการพยาบาลมีสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

ระยะเวลาดำเนินงาน 6 เดือน (ตั้งแต่ ตุลาคม 2568- มีนาคม 2569)

สิ่งที่คาดหวังจะทำต่อไป คือ ออกแบบระบบการปฏิบัติงานให้มีแบบแผน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีระบบนิเทศ กำกับติดตาม ทางกรพยาบาลที่มีแบบแผน ชัดเจน และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการนิเทศทางคลินิก ผู้นิเทศจัดสรรเวลานิเทศได้อย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ นำผลการนิเทศมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการพัฒนานุคคลากรพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ : นิเทศทางการพยาบาล (Nursing supervision) หมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนบุคลากรพยาบาลพัฒนาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) สมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาล ให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

